בית משפט לנוער בבית משפט השלום באשדוד

ת"פ 56322-07-19 פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נ' פלוני (קטין) ואח' 17 אוקטובר 2021

לפני כבוד השופט בן ציון קבלר

המאשימה **פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש**

נגד

הנאשם **2. פלוני (קטין) ת"ז XXXX**

<#2#>

<u>נוכחים</u>:

ב"כ המאשימה: עו"ד שלומית מלקו

ב"כ הנאשם 2: עו"ד סיבוני

<#6#>

מסמך זה מותר לפרסום לאחר שהשמטו ממנו פרטים מזהים.

<u>גזר דין ללא הרשעה</u>

<u>א. כללי</u>

הנאשם XXX (להלן: "**הנאשם**"), יליד 1.8.03, הודה בתאריך 20.6.20 במסגרת הסדר דיוני, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של <u>סחיטה באיומים</u> – לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**").

בתמצית, על פי עובדות כתב האישום, סמוך ליום 27.7.18 על רקע כעסו של הנאשם על המתלונן בעקבות סירובו של המתלונן להצטרף לבילוי משותף ולממנו מכיסו, קשר הנאשם קשר עם אחר לסחוט את המתלונן באיומים. לשם כך, שלח הנאשם הודעות למתלונן ובו אמר לו כי שלח מישהו לפגוע בו. האחר פנה אל המתלונן, על פי הצעת הנאשם, והציע לו לפתור את הסכסוך תמורת תשלום של 40 ₪. בהמשך למתואר,

עת לא התייצב המתלונן לשני מפגשים עם האחר בכדי למסור לו את הכסף, הודיע לו האחר כי הסכום המבוקש הינו 100 ₪.

בהמשך למתואר ביום 16.8.18 סמוך לשעה 20:00, ביררו הנאשם והאחר היכן נמצא המתלונן, והגיעו למקום רכובים על אופניו החשמליים של הנאשם ודרשו מהמתלונן להתלוות אליהם לשיחה. השלושה נסעו מהמקום, על אופניו של הנאשם, ועצרו לשיחה. במהלכה סטר הנאשם למתלונן בפניו ובעט בגופו ודרש ממנו להוציא את תכולת כיסיו. המתלונן ציית והנאשם לקח מהמתלונן 40 ₪ שהיו ברשותו ואת מכשיר הטלפון הנייד שלו וזאת כדי להניעו לשלם להם סכום כסף גדול יותר.

בהמשך פגש המתלונן בחבר אשר נתן לו 50 ₪ בכדי שיוכל לפדות את מכשיר הטלפון הנייד שלו מהנאשם. המתלונן יצר קשר עם האחר ומסר לו 50 ₪ ובתמורה לקח אותו האחר אל הנאשם אשר החזיר לו את מכשיר הטלפון.

ביום 17.8.18 הודיע האחר למתלונן כי עליו לשלם "לבוס" 100 ₪ עוד באותו יום וכן 350 ₪ נוספים ביום 1.9.18. משאמר לו המתלונן כי אין ברשותו כסף, הבהיר לו האחר כי יהיה עליו לשלם 700 ₪ ביום 1.9.18. בהמשך לכך הציע לו האחר כי ימכור חפצים יקרי ערך שברשותו. המתלונן התחייב למסור לאחר 50 ₪ ביום 18.8.18 וכן 50 ₪ נוספים למחרת.

ביום 18.8.18 הגיעו הנאשם והאחר לביתו של המתלונן והוא מסר להם 50 ₪ ואוזניות אלחוטיות. ביום 19.8.18 הודיע האחר מתלונן כי הם יגיעו אליו לקבל ממנו את המחשב שלו ואת נעלי ספורט, ואולם בשלב זה פנה המתלונן לאביו אשר פנה למשטרה.

<u>ב. תסקירי שירות המבחן והשתלשלות ההליך בתמצית.</u>

ביום 18.12.19 הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן וביקש לצרף תיק זה לתיק אחר בעניינו אשר הוגש לבית המשפט המחוזי בבאר שבע. החלטה ניתנה כמבוקש.

ביום 10.5.20 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי, במסגרתו הוקרא כתב האישום לנאשם, ואולם בפני ההרכב חזר בו הנאשם הלכה למעשה מהודייתו. לפיכך הבקשה לצירוף התיק נדחתה והתיק הוחזר בפני בית משפט זה.

ביום 20.6.20 התקיים דיון נוסף בפני בית משפט זה (כב' הש' זנו). באותו מעמד הודה הנאשם פעם נוספת בכתב האישום המתוקן ונקבעה אחריותו. הנאשם ביקש בשנית לצרף התיק לתיק המתנהל בבית משפט המחוזי.

ביום 10.11.20 התקיים דיון בבית משפט המחוזי ואולם הרכב השופטים דחה את בקשתו של הנאשם לצירוף תיק זה.

תסקיר שירות המבחן מיום 1.6.20 מפרט את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות המורכבות של הנאשם בהרחבה. הנאשם הינו השלישי במשפחה המונה זוג הורים וארבע ילדים. המשפחה מוכרת למחלקה לשירותים חברתיים על רקע קשיים בתפקוד הורי ושילובן של שתי הבנות הבגירות במסגרת חוץ ביתית. מצב הקשר הזוגי בין ההורים רווי בבעיות כמתואר בהרחבה בתסקיר. על אף דאגתם ואהבתם של ההורים את ילדיהם, נראה כי הם התקשו לספק את צרכיהם הפיזיים והרגשיים באופן מלא.

ההיסטוריה הלימודית של הנאשם כוללת קשיי תפקוד, קשיי התנהגות וקשיים בקבלת סמכות וגבולות אשר הלכו והחמירו עם הגיעו לגיל ההתבגרות. הנאשם נהג להתרועע עם חברה בעלת השפעה שלילית, חלקם בגירים. בנוסף היה מעורב בהתנהגות סיכוניות שכללו שימוש בסמים באופן אינטנסיבי.

שירות המבחן נחשף להתנהלות מדאיגה בתחום השימוש באלכוהול וסמים אשר כוללת שימוש יומיומי ואף סחר. במסגרת הליך מעצר בתיק שהתנהל בבית משפט מחוזי שוחרר הנאשם לחלופת מעצר ב"שיטה". במסגרת שהותו שם היה מעורב באירועים חריגים, כגון שקרים, כניסה לחדרים של נערים אחרים ואירועי אלימות, והתקשה ליצור קשרים חברתיים. בהמשך, ככל שקיבל משוב חיובי והזמן חלף – הצליח לייצר קשרים חברתיים מקדמים. מבחינה לימודית הישגיו היו גבוהים והוא הפגין מוטיבציה ולרוב קיבל את סמכות צוות בית הספר. עם זאת היה גם קושי בקבלת הכללים והתנהגות לא מכבדת. נוכח הערכה כי הנאשם זקוק

למסגרת טיפולית לטיפול ארוך טווח ובשל מאפייניו הייחודיים המפורטים בתסקיר נקלט בהמשך בהוסטל "בית מעלות". מבחינה חברתית נראה כי הוא יצר קשרים טובים עם הצוות והדיירים ואולם לעיתים עלול לנהוג באופן כוחני ולא מותאם ונראה כי זקוק להמשך רכישת דפוסי תקשורת מיטיבים. מבחינה לימודית עלה כי לנאשם פוטנציאל לימודי גבוה.

לנאשם נערכו אבחונים על מנת להבין את מצבו וצרכיו, והם פורטו בהרחבה בתסקיר כמו גם ההמלצות הנובעות מהם.

בהתייחסו לעבירה, התקשה הנאשם לקחת אחריות על המיוחס לו ומייחס את המעשים לאחר המעורב עימו בכתב האישום. לדבריו הוא רק נכח מהצד בנעשה.

שירות המבחן העריך כי הגבלות החוקיות והסמכות הטיפולית נותנים אותותיהם על הנאשם וניכר כי הוא עובר תהליך של התארגנות, מבסס את יכולותיו לקבל גבולות וסמכות וירא מההליך הפלילי – המשפטי.

נוכח האמור המליץ שירות המבחן על דחיה צורך בחינת הרחבת לקיחת אחריות.

בתסקיר שירות המבחן מיום 11.1.21 עדכן כי בית המשפט המחוזי דחה בקשתו של הקטין לצרף התיק והתיק בבית המשפט המחוזי מתנהל במקביל להליך זה.

שירות המבחן חזר על השתלשלות האירועים בעניינו של הנאשם והוסיף כי הנאשם ממשיך לתפקד בהתאם לכללי ההוסטל וניכרת התקדמות במצבו במישור התפקודי הטיפולי ובטיפול הפרטני המיני.

ביחסו לעבירה, התייחסותו לעבירה הורחבה והוא הודה בכל הסעיפים המתוארים בכתב האישום. ניכר כי שיתף בפרטים נוספים שלא שיתף בהם בעבר ומסר התייחסות מפורטת יותר. כמו כן התרשם שירות המבחן כי הנאשם הצליח להתחיל ולהתבונן על הנזקים שנגרמו למתלונן ולהבין את חומרת מעשיו. הנאשם הביע חרטה וצער אודות מעשיו וניכר כי מבין את השלכות מעשיו והנזקים שנגרמו לנפגעי העבירה.

בנוסף השתלב הנאשם בקבוצה לפוגעים מינית החל מיום 29.12.20.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל יכולת להיתרם מהליך טיפולי משמעותי, וכי הוא עובר תהליך ומזה תקופה ממושכת משקיע מאמץ ניכר בכל מישורי חייו ומתפקד בצורה תקינה בהוסטל בו שולב. שירות המבחן הדגיש כי בחודשים האחרונים התקדם הנאשם משמעותית בטיפול הפרטני המיני ובשיחות עם שירות המבחן בכל הנוגע למעשיו בעבירה וכן החל להשתלב בקבוצה לפוגעים מינית במקביל להליך הפרטני וכלק מתוכנית הטיפול הכוללת.

לנוכח כל האמור, ולאחר שקלול גורמי הסיכון מול גורמי הסיכוי לשיקומו של הנאשם, המליץ שירות המבחן לסיים את עניינו **בדרכי טיפול** הבאות: צו של"צ בהיקף מצומצם ופיצוי כספי סמלי.

דיון בעניינו של הקטין נדחה מספר פעמים בשל אילוצים שונים (קורונה, מבצע צבאי, אילוצי הצדדים וכו'). בתסקיר מיום 12.7.21 עדכן שירות המבחן כי נגד הנאשם התנהל במקביל להליך זה הליך בבית משפט מחוזי בבאר שבע בגין עבירות מין. בתיק הנוסף שוחרר בתנאים וכעת שוהה בהוסטל "בית מעלות" בתנאי מגורים. לאחרונה נגזר דינו של הנאשם באותו הליך ל- 9 חודשי מאסר בעבודות שירות.

באשר לעבירות בתיק דנן, הודה כאמור הנאשם במיוחס לו והביע חרטה וצער אודות מעשיו וניכר כי הוא מבין את השלכות מעשיו והנזקים שנגרמו לנפגע העבירה.

במהלך שהותו בהוסטל מעל לשנתיים, ממשיך לתפקד בהתאם לכללי ההוסטל ואך ניכרת התקדמות במצבו במישור התפקודי, הטיפולי ובטיפול הפרטני מיני המתייחס לפגיעה המינית שביצע. עם זאת, לאחרונה היה מעורב באירוע בהוסטל בו יצא ללא יידוע המדריך ובהמשך אף דיבר בצורה לא מכבדת. כמו כן, בבדיקת מכשיר הנייד שלו התגלו תמונות שאינן מותאמות שנשלחו אליו לדבריו מקבוצת וואצאפ אליה צורף וממנה יצא לאחר מספר שבועות.

הנאשם סיים את השתלבותו בטיפול המיני הפרטני בחודש מרץ 2021 והחל השתלבות בקבוצה לפוגעים מינית. הוא מקפיד להגיע באופן סדיר למפגשים ומשתף מעולמו הפנימי ואודות הפגיעה המינית. ניכר כי הוא מגיע ממקום בשל ועורך עבודה משמעותית.

בקשר עם שירות המבחן נראה כי הוא מצליח להיפתח יותר מבעבר ולשתף בעולמו הרגשי. שירות המבחן מתרשם כי הוא עושה מאמץ על מנת לשמור על תפקוד תקין בהוסטל ועל מנת להתקדם בחייו. הנאשם סיים לאחרונה את לימודיו בכיתה י"ב ומביע רצון לצאת לעבוד.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם יכולת להיתרם מהליך טיפולי משמעותי וכי הוא עובר תהליך ניכר ומשקיע מאמצים בכל מישורי חייו ומתפקד בצורה תקינה בהוסטל.

נוכח האמור וכן לאור גזר הדין בתיק הנוסף המליץ שירות המבחן על סיום עניינו בדרכי הטיפול הבאות: התחייבות, פיצוי כספי סמלי ושל"צ בהיקף מצומצם נוכח גזר הדין שניתן בבית המשפט המחוזי.

<u>ג. טיעוני הצדדים לעונש בתמצית</u>

ב"כ המאשימה ביקשה להרשיע את הנאשם תוך שהיא מציינת שאיננה מתעלמת מהדרך השיקומית הארוכה שביצע אך בשל חומרת העבירות יש להרשיעו ולהשית עליו ענישה הולמת.

ב"כ הנאשם ביקשה לאמץ את המלצות תסקיר שירות המבחן אך ביקשה להתחשב בעניין הפיצוי ותקופת השל"צ בשל העניש שהיתה מנת חלקו של הקטין בתיק עבירות המין בו הורשע.

הנאשם ציין כי מדובר בתקופה בה היה ילד קטן ולא חשב מספיק והוא מצטער על הדברים.

<u>ד. דיון והכרעה</u>

המעשים עליהם נותן הנאשם את הדין מכוערים ומעוותים כפי שהם פליליים. העובדות בהם הודה הנאשם מעידות על כשל ערכי חמור והתנהגות פורקת עול ומזלזלת במוסכמות של חברה אנושית באשר היא.

עם זאת, בית משפט לנוער בוחן באספקלריה רחבה את מכלול הנתונים הנוגעים לעניין – לרבות הנאשם, גילו, מיהותו ושיקומו.

מדובר בצבר אירועים משנת 2018, עת היה הנאשם כבן 15 בלבד. הנאשם הודה ובסופו של יום נטל אחריות. שירות המבחן בא בהמלצות טיפוליות בעיקרן לאחר תקופה ארוכה בה עבר הנאשם טיפול, אם כי בתיק בעל צביון שונה לגמרי.

מעניין לעניין באותו העניין – באותו תיק נדון הנאשם בבית המשפט המחוזי בבאר שבע לתשעה חודשי מאסר על דרך של עבודות שירות (להלן "תיק המחוזי"). הנאשם ביקש לצרף תיק זה אלא שבית המשפט (שם) סירב לעשות כן. זאת ועוד – לפי הסדר שנכרת בין הצדדים סוכם כי הנאשם יצרף תיק זה אל אותו תיק, יורשע ויושת עליו מע"ת ועונשים נלווים. בסופו של יום, לא צורף תיק זה והסדר הטיעון לא כובד לא בעניין הצירוף וכן כאמור, גם לא בעניין הענישה.

האם עצם הרשעתו מייתרת את הצורך בדיון והכרעה בעצם הרשעתו בתיק זה?

העבירה כאן בוצעה טרם העבירות שבוצעו בתיק המחוזי. בניגוד לבגירים, שם הטיעונים בנושא שונים וטעמי אי-הרשעה שונים הרי שהיכן שמדובר בקטין ניתן לבחון כל תיק ותיק בפני עצמו ודוק.
עצם הרשעת בגיר והנזק הטמון בחובה ברור כי "משתרע" הוא על פני כל גזר דין מאוחר יותר ואף מוקדם יותר. טעמים כגון פגיעה בעתידו, או במקצועו נדיר שיהיו רלבנטיים באם הורשע הוא כבר בעברו . לא כך הדבר לגבי קטינים – ובוודאי שאם אירעו הדברים כמו כאן – בסמיכות זמנים אחד לשני. אשר על כן יש רלבנטיות לבחינת עצם ההרשעה גם במקרים כגון דא.

ומן הכלל אל הפרט. בענייננו, מדובר כאמור בעבירה אותה ביצע הקטין עת היה כבן 15, תסקירי שירות המבחן **ממליצים לסיים התיק בדרכי טיפול**. הקטין ביצע הליך עיבוד עבירה, עבר כברת דרך אורחותיו

בעת האחרונה מעידות על רצונו בחיים נורמטיביים. הוא סיים 12 שנות לימוד ומקווה להשתלב בשוק העבודה. גם כיום הוא נמצא בפנימייה במעלות בה הוא שוהה פרק זמן ניכר (מעל 3 שנים).
נדמה כי לצד המסר המרתיע והענישה שהייתה מנת חלקו של הנאשם בתיק עבירות המין – שללא צל ספק חמור בהרבה מהתיק שבפני, ניתן לאמץ את המלצות התסקיר – יש לזכור כי קיים צורך בנימוקים מיוחדים להסביר מדוע המלצות תסקיר לא יכובדו. במקרה שלפנינו התסקיר מבוסס היטב, לאורך ציר זמן ארוך ומלווה את הנאשם בהליכים משמעותיים שעבר ומסקנותיו ברורות. עוד יש לזכור כי התיק אמור היה להיות מצורף – אמנם תחת "הרשעה" אך גם תחת ענישה קלה בהרבה מזו שהושתה עליו. ניתן לתת לנאשם, ממש כפי המסר המחמיר שקיבל, גם מסר מעודד להמשך דרכו השיקומית.

<u>לאחר שעיינתי בתסקיר, שמעתי את טיעוני ב"כ הצדדים, ואת הקטין, החלטתי שלא להרשיעו ולנקוט כלפיו בדרכי טיפול, לפי סעיף 26 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א – 1971 – כמפורט:</u>

1. מכח סעיף 72 לחוק העונשין התשל"ז -1977 וכן, סעיף 26 (3) + 27 ב' לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א – 1971 הנאשם נתן התחייבות בפניי כי יימנע במשך שנה אחת מביצוע עבירות עליהם נתן כאן את הדין – לא ימנע ישלם סך של 3000 שקלים.

<u>הסברתי לנאשם את משמעות ההתחייבות והנגזרות שיהיו בהפרתה בשפה המובנת לו.</u>

2. על הקטין לשלם פיצוי למתלונן בסך של 500 ₪. סכום זה יופקד בקופת בית המשפט בתוך 90 ימים מהיום, והמזכירות תעבירו למתלונן.

ב"כ המאשימה ימסור למזכירות את פרטיו המלאים וכתובתו העדכנית של המתלונן, עוד היום. המזכירות תודיע תוכן החלטתי זו למתלונן.

3. על הקטין לבצע 50 שעות התנדבות בהתאם לתוכנית שתקבע על ידי שירות המבחן וזאת עד ליום 02/01/2022. אישור על ביצוען יומצא למזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 09/01/2022. הזהרתי את הנאשם בשפה המובנת לו כי אי ביצוע רכיב זה במלואו, במועדו, יכול ויביא להחלפתו בדרך טיפול אחרת ובכלל זה קנס כספי משמעותי. [הבהרתי לנאשם כי רכיב זה הינו חלק מרכיב המבחן ואי ביצוע ייחשב בבחינת הפרתו.] ראוי היה להשית מכסת של"צ נרחבת יותר אך לאור ביצוע עבודות השירות ועתירת שמ"ל מצאתי לנכון להסתפק באמור.

אני מורה כי בכפוף לכך שלקטין אין כל חוב במערכת בתי המשפט, ולאחר קיזוז כל סכום לטובת תשלום קנס או פיצוי שנפסקו לעיל, יוחזר כל פיקדון או סכום כסף שנמצא על שמו של הקטין בתיק זה – לידיו של הקטין, או לידי מי שהפקידו, לפי העניין.

עם גיוסו יוכל הקטין לפנות לקצינת הת"ש אשר תוכל לסייע לו – באם יעמוד בתנאים הנדרשים – להגיש בקשה למחיקת הרישום.

הסברתי לקטין ולהוריו את סמכותו של בימ"ש זה , לפי סעיף 30 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א - 1971, להחליף את דרך הטיפול כל עוד לא בוצע הצו במלואו, וכן את זכותו לערער על גמר דין זה בתוך 45 ימים מהיום לבית המשפט המחוזי.

<#7#>

ניתנה והודעה היום י"א חשוון תשפ"ב, 17/10/2021 **במעמד הנוכחים.**

בן ציון קבלר, שופט

הוקלד על ידי ורד ונדר כחלון